COA *Centraal Orgaan opvang asielzoekers*

Factsheet capaciteitsopgave COA 2026

Vooruitblik op de bezetting en benodigde capaciteit voor de opvang en begeleiding van asielzoekers

Cijfers

Elk half jaar bepaalt het COA op basis van de Meerjaren Productie Prognose (MPP) van het ministerie van Asiel en Migratie wat het benodigde aantal opvangplekken is voor de opvang van asielzoekers. De MPP geeft inzicht in het verwachte aantal eerste asielaanvragen en de verwachte productie van organisaties als IND, DT&V en de Rechtspraak.

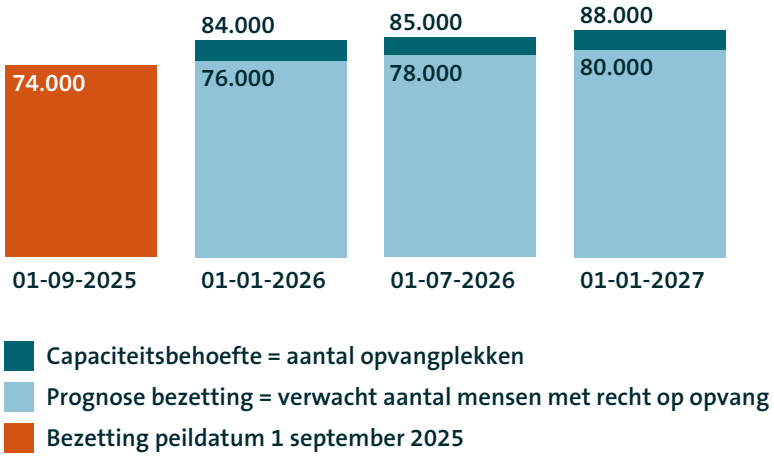
Algemene trend

Ondanks een lager dan eerder geprognosticeerd aantal nieuwe eerste asielaanvragen blijft de trend van de capaciteitsbehoefte opwaarts. Deze groei van het aantal benodigde opvangplekken komt met name door twee belangrijke factoren:

- Het aantal mensen met een verblijfsvergunning in de asielopvang lijkt in 2026 verder toe te gaan nemen. Eind 2026 is meer dan een derde van de mensen in de opvang een statushouder. Een groot deel daarvan wacht langer dan de afgesproken termijn van 3 maanden op een woning. Dit komt omdat het gemeenten niet lukt om tijdig huisvesting te realiseren.
- De doorlooptijd van de behandeling van asielprocedures is nog steeds zeer fors. De achterstand in het aantal te behandelen asielaanvragen door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is opgelopen tot 45.000 en de wachttijd voor het tweede gesprek met de IND is nu 79 weken. Ook de doorlooptijden bij de rechtspraak lopen op. Hierdoor duurt het langer voordat mensen te horen krijgen of zij moeten vertrekken, of juist in Nederland mogen blijven. De IND streeft ernaar om deze achterstanden de komende jaren weg te werken.

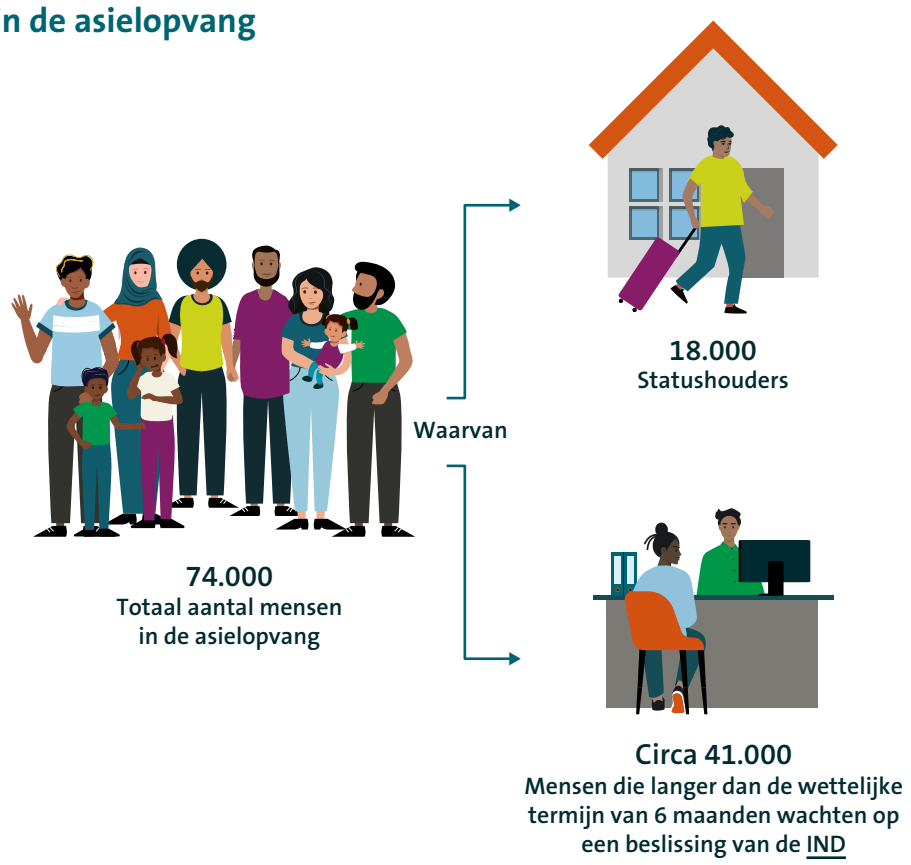
De verblijfsduur bij het COA neemt toe. Hierdoor zijn de schaarse opvangplekken van het COA steeds minder beschikbaar voor bewoners voor wie het COA oorspronkelijk is bedoeld: asielzoekers die in afwachting zijn van een tijdig besluit over hun asielaanvraag.

Het COA heeft meer opvangplekken nodig (capaciteitsbehoefte), dan dat er mensen in de asielopvang zitten (bezetting). Dit komt onder meer omdat het COA rekening houdt met eventuele verbouwingen of renovaties waardoor plekken niet beschikbaar zijn. Of omdat het COA bij gezinnen van 5 personen op een 6-persoons kamer geen 6e persoon plaatst.

Capaciteitsbehoefte 2025-I september 2025 (afgerond op duizendtallen).

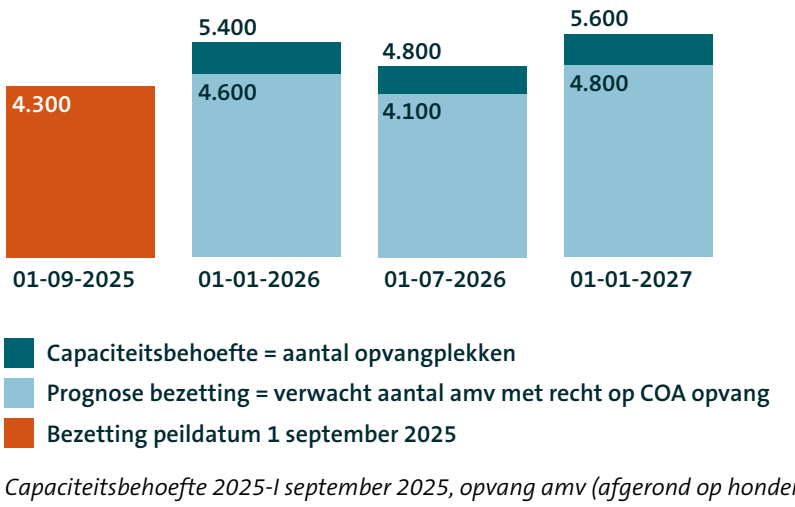
Uitsplitsing van mensen in de asielopvang

Totaal aantal mensen in de asielopvang op 1 september 2025 (afgerond op duizendtallen).

Algemene trend alleenstaande kinderen en jongeren

De seizoensinvloeden op instroom buiten beschouwing latend, stijgt het aantal alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in de asielopvang ook. Er is nog steeds een tekort aan opvangplekken voor kinderen en jongeren. Hierdoor is het COA genoodzaakt om hen op tijdelijke noodopvanglocaties zoals hotels te plaatsen. Bijna de helft van hen verblijft momenteel op deze noodopvanglocaties. Dit is een ongewenste situatie, gezien de opvang en begeleiding die deze kwetsbare groep nodig heeft. Het betekent een hoge urgentie voor extra opvangplekken voor alleenstaande kinderen en jongeren.

Capaciteitsbehoefte 2025-I september 2025, opvang amv (afgerond op honderdtallen).

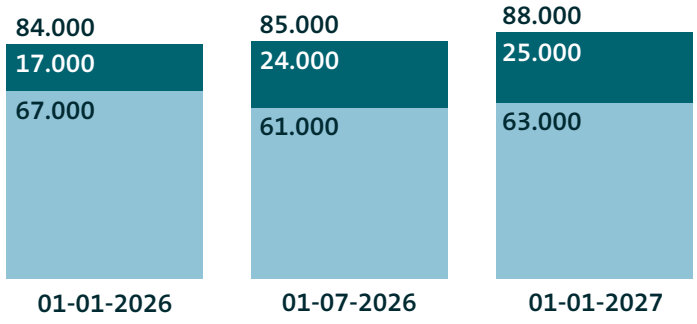
COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Factsheet capaciteitsopgave COA 2026

Vooruitblik op de bezetting en benodigde capaciteit voor de opvang en begeleiding van asielzoekers

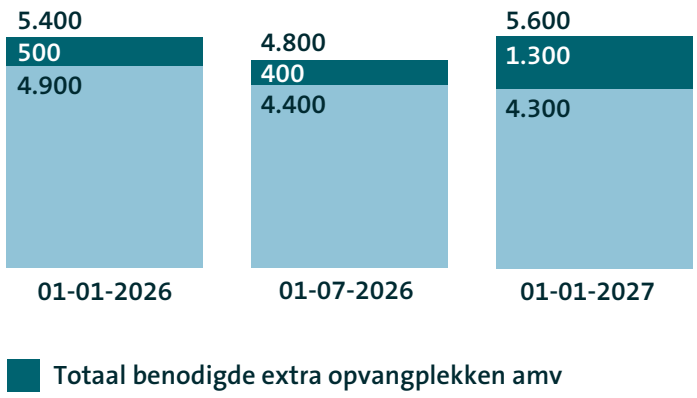
Benodigde extra opvangplekken

Het COA heeft ook urgent vervangende opvangplekken nodig voor locaties waarvan het contract afloopt. Hieronder een overzicht van wat het COA aan reguliere opvangplekken en tijdelijke noodopvangplekken heeft en wat er verlengd of verworven moet worden. De opvangplekken in de tijdelijke gemeentelijke opvang (tgo) zijn hierin niet meegenomen.

Benodigde extra opvangplekken, cijfers september 2025 (afgerond op duizendtallen).

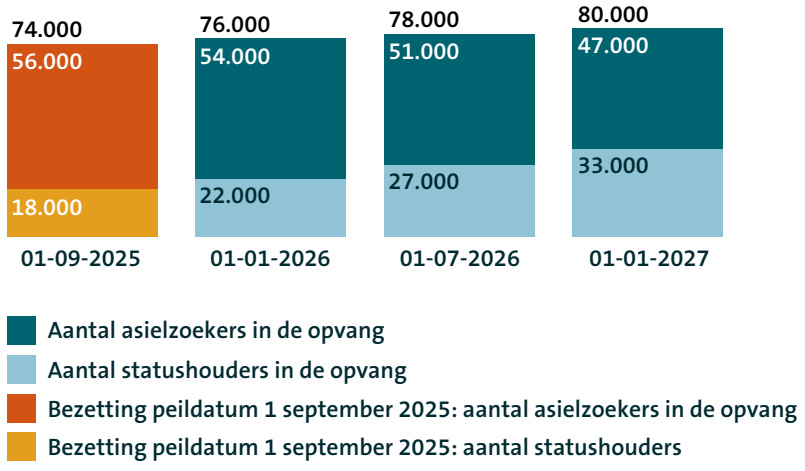
Te verwerven nieuwe opvangplekken amv

Benodigde extra opvangplekken amv, cijfers september 2025 (afgerond op honderdtallen).

Statushouders in de opvang

Voor komend jaar groeit het aantal statushouders in de opvang fors. Eind 2026 zijn dat er bij gelijkblijvend beleid ruim 33.000. Bijna een verdubbeling van het aantal op 1 september 2025. Eind 2026 wordt meer dan een derde van de opvangplekken bezet gehouden door mensen met een verblijfsvergunning die recht hebben op huisvesting in een gemeente.

Aantal stutushouders in de opvang, MPP 2025-I september 2025 (afgerond op duizendtallen).

Hoe nu verder?

Ook in 2026 blijft de druk op de asielopvang hoog. De asielopvang is te vol en er is geen buffer voor het toenemende aantal mensen in opvanglocaties. Deze toename komt onder andere door de stijging van het aantal mensen met een verblijfsvergunning in de asielopvang dat op huisvesting in een gemeente wacht. Daarnaast speelt de doorlooptijd bij de IND en rechtspraak een rol. Hierdoor blijven bewoners langer in de asielopvang.

Een duurzame oplossing ligt in het versnellen van de asielprocedures en het huisvesten van statushouders in gemeenten. Hiermee worden de schaarse opvangplekken vrijgemaakt voor nieuwe asielzoekers. Initiatieven zoals de Hotel en Accommodatieregeling (HAR+, 2026), de korte termijn inzet op het plaatsen van nareizigers bij gehuisveste referenten en de twee te ontwikkelen doelgroep-flexibele regelingen voor opvang en huisvesting zijn hierbij belangrijk. Ook moet er meer ruimte op de woningmarkt komen. Bijvoorbeeld door woningcorporaties en gemeenten woningen te laten splitsen, of mensen met een verblijfsvergunning woningen te laten delen.

Daarnaast moet vol ingezet blijven worden op het structureel beter vormgeven van de asielopvang. Met de Spreidingswet als belangrijk werkend instrument voor voldoende stabiele en kwalitatief goede opvanglocaties. En stabiele financiering om een vast aantal opvanglocaties te kunnen aanhouden, ook bij schommelingen in de bezetting. Ook structurele investeringen in de IND en de Rechtspraak blijven noodzakelijk. Hiermee kunnen de wachttijden voor de asielprocedure worden teruggedrongen, waardoor de verblijfsduur in de asielopvang korter wordt.

Meer informatie

De actuele cijfers van het COA vind je op COA.nl.

COA, september 2025